

ცნობის უპრცედი

თბილისის ადგილობრივი გაზეთი, 22 ივლისი 1900 წ.

№ 1188

გაზეთი დანა: წელიწადში — 6 მან., თვეში — 75 კაპ., ცალკე ნომერი — 3 კაპ.
დანი განცხადება: წველები სრული პირველი გვერდზე — 10 კაპ., მეორეზე — 5 კაპ.
სრული წელიწადი და დასაწყისი განცხადებები მიღება: „მოამბე“ და „ცნობის უპრცედი“
დანი წელიწადში ვაჭარს ქ. № 27, წყაროების გამარჯვ. სახ. კარვალთაში და წყ. გამოსვ. ქართულმა ამხანაგობის კომისი. (ქაშვილის ეკლესიის პირდაპირ).

რედაქცია ითხოვს ვენის ლედ ქუჩაზე, მარტოვისის სახლი № 27, — ხელმოწერილი წერილები არ დასტურდება. — დასახელი წერილები რედაქციის სახელთან უნდა გაიგოს ადრე. — პირისი მოსახლეობის რედაქციის უფლებით ყოველ დღე ყოველ-რედაქციის გარე 11 საათიდან 1 საათამდე. (რედაქცია).
ფოსტის ანგარიშ **Тифлис, по редакціи „Мамбѣ“— „Моамბѣ“.**
ბელაგრაფი № 372.

ტფილისის ქართული ხელისწემა იუვერტის საზოგადოების, რომ კვირას, 23 ივლისს, ქაშვილის ქ. ვიარაკის ეკლესიაში ტყედილი იქნება პანაშვილი გარდაცვლილთა.
ილია ლუპასკის ხასტაპის
სკლის მოსახლენობა, პანაშვილის დასაწყისი 11 1/2 საათზე

წარსული წლების ჟურნალი „მოამბე“
გაიყვანება შემდეგ ფასებზე: 1894 და 1895 წ. წ. — შვიდ-შვიდი მანეთად 1896, 1897 და 1898 წ. წ. — ხუთ-ხუთ მანეთად, ხოლო 1899 წ. — დობამბე 1900 წ. ხელის მიმწერთათვის ეღირება ხუთი მანეთი.
ქალაქ ვარეშე მცხოვრებთ თათო უფლის ქუჩის, დობამბის ფოსტის სახელით 60 კაპ. უნდა გამოგზავნონ. ჟურნ. „მოამბის“ ადრესი: Тифлисъ, въ редакціи журнала „Моамбѣ“.

დეკემბერი
(რუსეთის დეკემბერი საიანგროსიდან)
20 ივლისი
პატივცემული, პრაიტი. ვისტრიაში დაბეჭდილია: „20 ივლისის რუსეთის მთავრობამ მიიღო ჩინეთის იმპერატორისადმი დღეებში, რომლითაც ჩინეთის მთავრობამ სახოვად რუსეთის შუამდგომლობა. 30 ივლისს ჩინეთის ველის პეტერბურგში გადაცა რუსეთის მთავრობის პასუხი, რომელიც, სხვათა შორის, ნათქვამია ხელმოწეული იმპერატორი დიდის მწუხარებით დადგენის თვალსაჩინო ჩინეთის ამბებს, რომელთაც, შესაძლებელია, ცუდი შედეგი მოჰყვებინებისათვის. ის ვარაუდობს, რომ ჩვენი არაფერი ვიცით პეკინში საქმეთა მდგომარეობის შესახებ, არც რუსეთისა და უცხოელ მოსახლეობის და ქვემოთდომების შესახებ, ახსენებს შუამდგომლობის საქმის ჩინეთის სასარგებლოდ, რუსეთის მშობლიურ მოლოდინ ადამიანის მოლოდინთან და წესებთან ჩინეთის იმპერიაში. რუსეთის მთავრობა, რომელიც მოუწოდებელი მდგომარეობა ჩინეთის გულწრფელი მდგომარეობა ჩინეთის გულწრფელი მდგომარეობა ჩინეთის უზედურება და ამიტომ გადაწყვეტილია ქვე-

შანხაში; ჩინელებს ისეთი თავგარი დასაც წინაშე იფიქს, რომ ქალიქან და მიღამობებიდან ექველანი გამოქნენ. ბევრი თითქმის ტრეული გარბოდა, ჩინეთის ჯარი, რომელიც სიველივამი იღება, 14 ივლისს წავიდა ხუნტუნისკენ“.

ბიანაზინი, 12 ივლისს, საღამოს, აქ მოვიდა შიკოკი პეკინიდან და მოიტანა იმპერატორის დანიის დღეებში, რომელიცაც იუვერტიანა, რომ დღეები 9 ივლისს კიდევ უფლებად იყვნენ და კიდევ ერთ კვირას შეუძლებელი გამოგება ამგვარი ჯარის უფროსი 18 ივლისს მოვიდა ბრძანება დაუყოვნებელი გადაწყვეტის შესახებ პეკინისკენ; ამასთანვე მის ბატონიანებზე, რომ გზაზე მის დახვედრა მშველი რაზმები.

იმპერატორის მთავარი მდიანი მოძრაობა და მუშაობა ქარაიბენ ბევრი მუშებს და სსქაროდ ამზადებენ ჯარის გასვლასთან. იმპერატორის მთავრობის მხარე გარდაცვლილთათვის. აქ სულ 17,000 ჯარის კაცი არის მშველელი რაზმები ყოველ დღე მოდიან.

ჩინი, გვინი ელემს-საფრანსი იტალიკინება, რომ 12 ივლისს პეკინიდან ინგლისის საელჩოსთან ცნობა მოვიდა, რომ ვლჩინი უზენებლად არიან. გარდა ამის წინაშე ნათქვამია, რომ ჩინეთის მთავრობამ 7 ივლისს მოსთხოვა ვლჩინს — დასტურებენ პეკინი; ვლჩინებს ეს თხოვნა უარაჰყვეს.

მონა, აქ მოვიდნენ იტალიის მფეე და დელეგატი.

მონა, რომელიც იტალიკინება 19 ივლისს, რომ ვენტურის კიდევ 1200 ზორი დანება. გამოიღებენ დანებებენ ჯარების უფროსები: პეტროვიტი და ვენტურის ოლივიტ გე ვითაც ხუთი ზარბანხი და მცირე რაზმი ვარსკვლავის ოქქისკენ. ფრანკონიტლთან ლიანდაგიან ვიდვარება მატარებელი, რომელსაც სურსათი ჰქონდა; აღმოჩნდა, რომ ბურგის ლიანდაგი აღეთა. მოკლულ იქნენ 13 კაცი და დაჭრილი 89.
ბურები წვიდნენ მახადრობიდან. შეიღებებურების და ნელს-

პროტის შუა ტელეგრაფმა ისევ დაიწყო მუშაობა.

ბრისონი, ვარეშე საქმეთა მინისტრმა მიიღო თავის კონსულისადმი შანხაიდან დღეებში 19 ივლისს, რომლითაც იტალიკინებთან, რომ უცხოელთა ჯარების უკვე წავიდნენ პეკინზე; ისინი ეხმარებიან ტანტონიდან 18 მილის სიშორეზე არიან; პეკინში კი უნდა იმდენი შეხვედ მივიდნენ. ეგვიპტიურება პეკინს თავის უფლებას იმპერატორის სასახლის ნაწილი.

მონა, მცხოვრებნი აღტაცებით მივიდნენ მფეეს დელეგატს. ირმა კაცმა დაიფარა; გუგუნიკის ანაქთასთან. ისინი პოლიკომ დიქის ვანაშლითა ხალხს ხელისა და დაატყუა.

მონა, პეკინიდან იტალიკინებთან 5 ივლისს, რომ ჩინელები წყაროდ არიან, მარამ ვერაპილები მინც ფხიზლად არიან. იქნებულ და ტუნ ფინთანის ჯარისკაცები მანგებენ იმპერატორის სასახლებს და სლავენ იქ ახალ ზარბანხებს. უმეტესი ნაწილი ჩინეთის ჯარების მიღს პეკინთან, რათა წინ გადადგომის უსივლითა შეერთებენ ჯარებს. რადგანაც პეკინი დაშუშვული უსივლით სურსათი მოვიდნენ, მათი მდგომარეობა გამოკლდა, დიკორლები კარგად ჰპრამობენ თანინთ თავს. საიდანაც მოვიდნებოდ არის მოწყობილი; მასში 150 კაცი ეტყება ცურვლი-იქნება გადაცა მადონალის იმ დღეების პირი, რომელიც იმპერატორმა გაუგზავნა დელეგატ ვიტორიას; დღეებში აფხაზების ამარალებს აფხაზებს და სხობს ინგლისის შუამდგომლობის, ეს დღეებში ჩინეთის უმთავრობის საბჭო წარუდგინა ცუხე-როლიანებს 20 ივლისს; ამის და მიუხედავად 19 ივლისს გამოქვეყნებულ იქნა იმპერატორის ბრძანება, რომლითაც დღეებში სრული ეტყობა — ვანაშლით პატაროებულთა საქმი და ამოწმებულ ყველა ქრისტიანებში; ხოლო მფეეს მოადგენებში და გუბერატორებს ტრძანება განდგინა მისი-ნებებისა და ამოღებდა ქრისტიანებისა, რომელიც არ ჰყოფენ უარს

სარწმუნოებაზე, ნი ილიას, ცეროპიელია გამარჯვების შერდგ ტინტონში ვაიკოა შერეო ბრძანება, რომელიც სულ სხვა კლონზეა დაწერილი. მისში, სხვათა შორის, მოთხოვნაა, იტყვიან მისი მოკლეების ამბავი, რომელსაც ბრძანება აწერს ავანტიეს. მკარამ უფუკელია, რომ ეს მოკლეა წინადაც განზრახული იყო. თარგმანს სკრდეს შეფუთვით დამატაციოს, რომ კეტელეო ჩინეთის ავიტორისა მოკლეა. ჩინელებმა საფრანგეთის საფილო დანგრევის; ფრანმა პომონმა თავს უშველა თვლისის საფილოში. ძალიან შიში მოკლეოდა საფილოებს ცეცხლისაგან; ჩინელებს საფილოებს გადასწავლად არ დაეროდნენ და ცეცხლი წაფილეს ავანტიეს, რომელიც საფილოების მამოლბოდ არის და რომელიც მოთავსებულია მიერ ქვეყანაში ცნობილი პილიტოვია პიტონის ტაძარში დაწვედული ეგვიპტელების შესახებ ჯერის არ მოსული ამბები, მოკლეულია 50 უცხოელი და დაჭრილია 138. ვლტები და ჩაფილოების ყველა წევრები უფრთხილი არიან.

კაპახალი. პრეტორიოში საფილოებო საბჭოები არ მოხანდა, რომელიც ჩირქის სტებენ პარლამენტის ბურების მოძებნე წევრებს.

პაჩინი. როდესაც შიში გამოვიდა უცხოელითა სისახლიდან, კარტისაქენ ბაქენა დიოცი კაცი კეტოი ხელში და დიოცი პაქმარტის ხელის შეიღობათა. მის რველივრეცა მქინდა თან, მკარამ, როგორც ჩანს, მისი მოკლეის განზრახვა არ ქქინდა.

მუხინი. სახმელო სახინსტრომ უბრძანა გენერალ ვაჟის მიხვანის ჩინეთის ჯარს, თუ უკანასკნელი შემოხობათა წინააღმდეგ იმოქმედებს.

ნო ილია. ტიანინიდან მოსული დებეში ამბობს, რომ იპონიის მოიწინავე სახში ჩინელებმა დაზარტეს და მოკლეს მათ 150 კაცი. რუსებმა სიძარტები იტლეს; რომელიც ტიანინიდან 10 მილის სიშორეზე ირინ და მოსულიც პეტრის გზაზე ირინ აღმართული. 10,000 ჩინელი, რომელიც იცადენენ ამ სიძარტებს, გოქტენენ.

საბაბრო ქალაქის ბაჰატიონის დეპუტატი

« დონიდან იქნებან: აქ თან და თან უფრო და უფრო არ სურათ ჩინეთის წყარობიდან მო-

სული იქნება შესახებ კლების პეკინში უწყობად ჟოფისი. როგორც ვახტანგისიან იტყობანებან, იქ დაწვეწინენ, რომ აზრიათ კლდის კონჭრების ცნობილი დებეში ვაქიან; ავი ჩინელებს შუგეკაბათი.

დღეს აქ მოკლე დებეში მანქანდინ: იქ მისული ერთა უკრია დანუგეიანება ამბობს, რომ 7 ავილის ჩინელებმა დაწვეწინა საფილოები და უკლე უკლელები ამოკეტეს. დებეში უშტებს, რომ ამისეც ამბობენ ჩინეთარქივისის ბანქის მოსულეების ნებეწინეშო.

« დონიდან: მანქანად დებეში იქნება 26 ავილის: ექი მომოდება 23 (10) ავილის კომპლექსი იმპერატორის ბრძანებას, რომელიც მტყობანებს, რომ უფხოეთის წინამძახტელები უნდადნენ იანთი და რომელიც მე მანქანებს, რაც შეამლება მქარა ვიადე პეკინში. საწყროდ დედა სიძველბის გზით მე ავიან არ, და არც ვინა უფხოეთის სახელმწიფო, როგორც სანსი, არ იძლევა სამსაქრო ტემს, რომელიც დებეში უშტებლის პეკინში სახელმწიფოთი თუ წყვდი, პეკრი დაბარობება შეუძლება.

« ტიანინიდან: იტყობანებან: ადმინისტრაციის უნდადნენ დაგეგნილებით, როგორც ვიფიცი, რეზინის გზა ტყვად პეკინამდე ჩანადრეებს, ამ პირმათი გო, რომ უხანდა დელი კრახისას კათაქების შუგნდ ისეც ჩინელებს უნდა დაგეგნოს. ადმინისტრაციის უნდადნენ პირმათი პირტოი კანტინგზად ითის წინააღმდეგ რომ ტიანინისის იქით რეზინის გზა რეისის ხელში გადასვლითა მისი სწრაფი, ამ გზის გაქვეყნება იტყობანებან ხელში უნდა იქოს. ტიანინისში მესობრეო არქივსევი იგი ამ სწრაფი იყენენ. ფრანგები თავის სწრაფ ამის სცადლობენ, რომ მათ ხელში უფოვადეო მისინეშ პეკინში უკლებს მამოლბების გონტრების. ინგლისელების შექედვლებით გო, ეს არქივისის იტყობანებან საფილოებს ხელდას იპონიად. რუსებს მანგრ ხელთ ტყუტინების რეზინის გზა არქივისის და მისეთის ადმინისტრაციის განსეგვიწეული სწრა შეატყეს პირტოი კომპია.

ამეც სანსი შესახებ გუბნანად იქნებან: ინგლისელებმა მოხიდა ახსნება ამ ცარქობათი, რომ ტყუტე პეკინის რეზინის გზა კრანტას არქივისის სხვისის, რომელიც 2,300,000 გარეგნებ სტრადანეს უდრის. 1899-ში ჩინეთი უშტინად არქივისის ვარქე სეკინის მისინსტროს, რომ ეს გზა არც მადე, არც ნაქინდ ირეთის ამ გადაცემად. დანაქინდად კარქივანთი არქივში-ში ამბობენ, რუსეთის თუ ამ რეზინის

გზას თვალეუის დაქვარ მებეო, ამის მოითხიან ყველა სახელმწიფო იტყობანებან სტრატეგიული ინტერესებით, და კრახისას კათაქების შუგნდ ისეც ტყელი წესი იტყობენ შემოღებულად.

« კახტანდ ინტობანებან: აქ ინგლისელებმა კლავანდ რუსეთის ჩინის ფიჭების წინამძახტელებს და არს სასისარდლი იმბემა მოატრანეს. წინააღმდეგ ტელ უნდოვლია ჩინეთი უკლეოსის მოსინდელი მტერი კახტანდ კტრული ინტერესების და ინკარინანობის გო დაჯივობა. იქნენ კლავრეიანთა ხელში შეკვანა ჩინელები, ამბობენ ამისი, თითქმის ხელახლად დაიადნენ არ სულ სხვა სხვა შექვეყნად. არც კლავრეიანთა ხელში დაჯივობა; სწრაფად ჩინელებს და ჩინს წყაროვრად ქვიანან.

« ვიანტიონიდან იტყობან: კახტანტროში შეიფოა ჩინეთის კლდინა, რომელიც წინად პეკინში დაჯივობად დელი პეკინში უნდადნენ გულმტრების ქვადელებს, უნდა დაწინებენ სწრაფი კახტანდ და სხვაგვარ, პირველის შუგნდ, რომ ჩინეთის სტრატეგი ქალქისკენ უკლეოსის წყვდი ტელ სომამ და უფოვად სასოცელი იყენებენ, უკლეოსის სტრატეგი კლავტეს და პეკინის კახტანტების კათორეკის შუგნდ უნდადნენ მანამ არ უნდა დაიბრუნ პეკინისკენ, სანამ ჩინეთის ვაქიან: არ კათორეკის კლდებს ტიანინისის გზას, ამ შემოსევაში, ამბობს გეტრინი-ფინტი, ჩინელებს ჩინის წინამძახტეობით, უკლეო ვარების წყვდი პეკინისკენ ჩინელების მტრობა გო არ იტყობენ, კლებსის შექვეყნადეობა (7). გეტრინი-ფინტი ამტყობებს, რომ ჩინეთის მთავრობას უნდა აღებინდ მდივანთა, რომ შეუძლია კლავტეს ტიანინში სავაზიოსო.

« დონიდან: სადფილო განსინებების შესახებ დონიდან იტყობან: ცნტრანის ხელდა შევის მიკლავტეს, როგორც სწრაფ, განზრახვა აქტი კათორეკის იმსინდელი უკლეობითი ზღვარტე-კახტანტობები ჩინეთის საფილოების სხელმწიფოების შორის. დაწინებების ვარ სწრაფ ადმინისტრაციის სხელმწიფოების სწრაფ ჩინეთში და ჩინეთისკენ მამოლბების: მურე მხნეა, არის სამხრეთი, რომელიც რეკინებებს, თითქმის ჩინეთის ვიანის, რომ ადმინისტრაციის ვიანის, რუსეთის თითქმის მთავრობის ამბობების მამტყობებს, ეს კლავტეოტას: ჩინეთის ამპერტროსის თითქმის, შეუწოვებელი მტრების პრეზიდენტებს შეკახებელი უნდა იტყობან: ჩინეთის და უფხოვად სახელმწიფოების შორის, ყველა ამ ფუკლებს ცხლავთ სწრაფ, რომ დაწინებების მუდელს თავის თავზე ყველა ინტერესების და მამინდობების ხელმძღვანელობს. მანქანა და ტიანინში სისტევი თვალეუის ტყვას ს-

ქროი დაწინებების: მამტყობებს, კრად ამისი; უკლეო მანდინისის მწარმოებელი ჩინეთის მთავრობისთან პეკინში სახელმწიფოების წინამძახტეობით კატრირალს ქვე უნდა იტყობან.

« კახტანტროში რომ გეტრინი-ფინტი დაიბრუნეს, ან რას ამბობდა თითქმის ჩინეთი ვაქიანთა: იქნენ სომამდობის განხილვების მოკლეის და უკლეობების უნდადნენ ბრძენ კლდებით ტრანსპორტი, რომელიც მართი დაჯივობა ვიან-სხელმწიფოების, რომელიც მოხანდა მათა კახტანტეობით სომამდობების ცხლავდა, ყველა სხვა გეტრინი-ფინტი უფოვად პრინცი, ჩინეთის არ კლავტეობების იმბეკინისათვის და იტყობანდგ არ ქვიანა მშენადმინანობის დანუგეიან, და თუ მანუხევათ ამისი, გეტრინი-ფინტი ჩინეთის ტრანტროსის ჩინელი დაჯივობების ცხლავდა, ეს მოხდა მოკლეო იტყობან, რომ იმბეკინი უკლეობის წყვდი პირმათი, უნდა, რომელიც უნდა იტყობან სწრაფ არ არის, რაცენაგ ჩვენ თავის დასათავად ჩინეთის სახელმწიფო დაწინებების, იმბეკინის, რომელიც უნდა იტყობან. კახტანტროში გეტრინი-ფინტი ვიანის ცეცხლის რიგითა ასე არ აღებტებს; ისა ჩინელი, რომ დაჯივობადეს ერთ გეტრინი-ფინტი ვიანის ცეცხლს, გეტრინი-ფინტი ცელი დღე დადღეობს. ჩინეთი უნდა უკლეობად იტყობან: რომელიც არის კატრინი-ფინტი, თუ ჩინეთის მთავრობის ფულს დასწარება, ჩვენ უფოვადეს შეკლავდათ კათორეკის ხელდა იტყობან.

« პრინციდან: იტყობანებან, რომ გეტრინი-ფინტი დიდის სწრაფობით განხილვის ვარების კათორეკისკენ. უნდა გეტრინი-ფინტი ვიანის რიგითა ჩინეთში უდრის 21,000. კახტანტეობის სულ საყვარეობ ვარება.

« დონიდან: იტყობან, რომ იტყობან: მთავრობამ, თუ როგორც გეტრინი-ფინტი და სწრაფობების, უკლეობების ჩინეთში საომარი ათრადის და მისთვის ცხლავდა. მკარამ დედა შექვეყნადეობების, კახტანტეობების, რომ ჩინეთი საომარი მისთვის ვარ ამბობს და ბრძოლა აღარ უკლეობს. მისთვის წყარობების იტყობან, რომ იტყობან, სწრაფობის, სწრაფობის, სწრაფობის და ტიანინში (რომელიც უნდა უკლეობების ხელში) საყვარეობად მამოვობადი თითქმის, სწრაფობების სასტრატეგიის მისთვის და თითქმის მტრობების მტრობის ხელდა იტყობან. ჩინეთის უკლეობების სწრაფობის სასტრატეგიის მისთვის და თითქმის მტრობების მტრობის ხელდა იტყობან.

კრის გავრცობა, ისე თოვსნახებს შიქრით, კვირამა ითვის თავის დასკვლა და მთავრება.

ახალი ამბავი

→ დღეს, 22 ივლისს, დედა-ფულ მარამ თეოდორეს ძაქულის სასაბრუნო დღეს, სკოლის სპორტში, წირვის შემდეგ გაიმართა იქნება სამადლობელი პარატოი, მწირველი იქნება გორის ეპისკოპოსი ლონინი.

→ 19 ივლისს, როგორც მეთხველებს იცინა, საღამოს მატარებელი ჩაოვიდა ტფლისში შინაგან საქმეთა სამინისტროს საბუთარო ნაწილის ვაჟე ბ. ბუჭიაში. შინაგან საქმეთა სამინისტროს საბუთარო ნაწილის ვაჟე ბ. ბუჭიაში, პირველი ყარაღა ქალაქ ტფლისში უნდა მიეცეს განსაკუთრებული ყურადღება და აქ უნდა იქნეს კარგ წესზე დაყენებული საბუთარო-სანიტარული ყურადღება. ამასთანავე ყარაღა უნდა იქნეს დაყენებული საბუთარო ზედამხედველობა ოსმალეთისა და სპარსეთის საზღვრებზე, რადგან ამ ქვეყნებში არ არსებობს არავითარი საბუთარო-სანიტარული დაწესებულება.

→ ქართველი შორის წერა კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების გამგეობას განზახება აქვს შეიძინოს განსაკუთრებული დიდი რაოდენობის ბიბლიოთეკა. ესევე ბიბლიოთეკა აქვს ბან ექვთიმე თაყაიშვილს. განზახების სისრულეში მოყვანას გუგუშვილად იწყება, განსვენებულის პატივცემული ქვეყნიდან ფულს არ მოსთხოვის ისეთ დარბაზსაზოგადოებას, როგორც წერა კითხვის საზოგადოება.

→ ჩვენი შევიტყუე, რომ ქართველი შორის წერა კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების მადლიერი გამგეობა ვიღაც ქართველ მწიგნობარს კუდილით დაეჭირა. სხვებულ საზოგადოების გამგეობას უნებ გაუგზავნა დაპირებული წიგნები.

→ ტფლისის ნიუტონს ვეკლებმა და მათმა თანამშრომლებმა მიანდეს „რუსეთი ველოსიპედის“ რედაქციის რედაქტორს გენერალმა შანშაიას კუბა გვირგვინით შემდგენ წარწერა: „დავლიდა მებრძოლის სიბრძნისა და კეთილმოყვარეობისა“. გვირგვინები იქნებოდა გართულებული ოსტოი კიბა განა და სომხურ ვაჟები შუაქი-საგან; უკანასკნელს ეტება შემდგომ.

დღეი ზედწარწერა: „პატრონი პუბლიცისტის და საწყალთა მფარველს“.

→ ხილისთავიდან იწყებოდა: ამ უკანასკნელ დროს არ გასულა ისე წელიწადი, რომ მიღებულ მდ. ტოანს არ დავგადადებინეთ. მიზეზი ამ მოულოდნელის ცარკოვმა არის, რომ ატენის ხეობის ტყე თითქმის სრულეთი ვიანება, ნიადაგიც ჩაბოჯავს მთიან ნიადაგი და მდინარეს ძირი შესაშნვედა აწილდა. განსაკუთრებით დიდი წყალდიდობა წყლის იყო. ზეგრივლებს სახლ-კარი და მშენებრივი ნაგებობები იმხრობდა მან, ხილისთავული შიშით და ძარწოლით შეპყრობეს ყოველ დრუბულს. თუ ვერა გიული ლონისძებმა არ იქნა მიეცული, მოსალოდნელია, რომ მდინარე პირდაპირ სოფლისკენ ქნას სიბრძნე და რამდენიმე სა ოჯახი პრობლემით აყაროს. სოფელს თავის საფლავში არ შეუძლია გაიშავარს მდინარის ნაპირები. საბუთარო მთავრობის დახმარება, უკანასკნელ თავის მოგზავრების დროს (ივლისის 1-ლ რიცხვებში) ტფლისის გუბერნატორის თანადგმობის აღმსარებლებელი იყო აქ და თვითონ დარწმუნდა, თუ რამდენად საშიშია სოფლების მდინარეობა. წასვლის გუბერატორ სოფლებისთვის მხარხველია შეწყობა ადგილ ამ საქმეში.

→ ტფლისში, როგორც მეთხველებს იცინა, არსდება ვაჯიკის ტიპში თაგისა ჭურჭლის და თაგისა მოშენების საზოგადოება; საზოგადოებას, როგორც ოსმალს, მონაწილეობა იღებს რუსეთის შინაგან გუბერნიების რამდენიმე კაპიტალისტი.

→ მიხილიოვის ქუჩაზე მყოფ ფოსტა-ტელეგრაფის კანტონაში ავსიტოს პირველიდან მიღებენ დღემშესაც. აქამდე მარტო წერილებს იღებდნენ.

→ ესამოხისა და გაცხეც-სფარმის შემადგომლმა შესახებ ქალაქის განათების საქმის ხელახლა საჯარო ვაჭრობის დანიშნულის უარყოფილ იქნა ქალაქის გამგეობისაგან.

→ გზათა მინისტრის განკარგულებით, მკვარებს უნდა მიეცეს სასაზღვრო მასწავლებელი იმ შემთხვევაშიც კი, როცა სასაზღვრო სავაჭრო შეხვევა მოეწოდება და არა იმას, სადაც მკვარება მოითხოვა წიგნი.

→ საგრო განათლების სამინისტროს ახსნით, ამ სამინისტროს სკოლებში და სხვა დაწესებულებებში საჯაროს დაწესება შეიძლება

სამოსწავლო ოლქის მზრუნველის ნებართვით, თუ საინტერესო ფასი არ აღემატება 500 მანეთს, და თუ 500 მანეთს აღემატება, მაშინ ნებართვა მინისტრისაგან უნდა იქნეს აღებული.

→ საგრო განათლების სამინისტროს ახსნით, ამ ქრისტიანებს არ მიეცემათ სოჯახო მსწავლებლის ისეთივე მოწყობა, როგორც ქრისტიანებს, და არც იმდენი უფლებები ეწებათ; მათ მოწოდებში უნდა იყოს, რომ მოწოდების პატრონს უფლება აქვს ასწავლოს მხოლოდ მის ერთმორწმუნებს.

სალამოს დებეშები

21 ივლისი

შეიძლება. დებეშები გრო ვე-კოვის 19 ივლისს გამოგზავნილია: 14 ივლისს დენგარა მხარეთაში გაგზავნა სასაინის ფულდონის თხოვნა მისულება მათარ მოსალოდნელია, მაგრამ იმან არ უპასუხა; შინა, 14-ს, ჯარმა დიქირა პოხაია, რომელიც იმყოფება სასაინის ტყე ჩრდილოეთ-დასავლეთის მხარეს და 15 დღეიდანვე დაუწყეს ზარბაზნების სროლა, ხოლო შუდლისას ქეთია ჯარი და ვაჟახები გვიდნენ მდინარის მფარვე ნაპირზე, იქიში შიქრებს ქალაქზე და ვანდენეს მტერი ყველა სიმარტყობიანი. ჩინველები გაიქცნენ, დასტოვეს ზარბაზნები, თოფები და სასროლა სურსათი; ჩინველებს წაურებო 22 ზარბაზნი, იმით 14 გარკობა. ჩინველები რიცხები 4,000 იყვნენ, მათში მრავალი იქნა მოკლული და მტორი. მცხოვრებნი თითქმის ყველანი გაიქცნენ, ჯარი ჩინველებს იტყუდა და ზარბაზნებს მიიღებოდა. ჩვენი ზარალი მცირეა.

ლონდონი. პლატა. ბლუვერი ამბობს, რომ ბოტრანის მხარეთაში გამოუცხადებულ იქნა, რომ სიბილის განსამართლებმა შეხვედას საშუალო შეცდომას გაიყვირებთ და შეუტყობთ ვაგო რეგლისის მხარეთაში, რომ ბელოვის მხარეთაში არ მიუღია ზომები სიბილის დასაქრება, სანამ სასაზღვრო გარდაწყვეტილებას არ იქნება დატყუებული. ბელგის მხარეთაში ჯარი არ უბასუბნია.

ბიანსონი. 14 ივლისს გენერალმა გელომი მილო სარლობა, ინგლისს ჯარისა.

პარიზი. დაწერილებითი აზრები შინის შესახებ: ვილაც კაცმა,

შეუბნა ტანისმცენარე ვაგო პოლოცილთა რისხის და უნდა შეხტება კარტეც ხელმწიფე; რევილიერი, რომელიც სტეში ქიანდა, შას დაუნიხა. დიდმა ვეზირმა შარათმა ბოროტკაზნახებს იაიბად და იმვე დროს პოლოცილემპეც სტატუს მას ხელადანა შეეპოლიტის სამართავლოში მოყვანეს. იქ მან შეხვედა ჩვენება მისცა მოხელეთა; ეს ჩემი სწინადის საქმე არის“. შემდეგ შეუხარება გამოაცხად, რომ თავისი განზახება სისრულეში ვერ მოიყვანა. რევილიერში ხეთი ტყუია იყო.

პარიზი. შინის მოკლის განზახვებს დაპირაში სამხრეთის კოლო ტყუობა, მაგრამ შევიტყუე, რომ იტალიელი უნდა იყოს; ჯიბეში მხოლოდ რამ ფანჯიკი აღმოუნდა. ამომად, რომ სასალოდან წასვლის წინად შას ვანდენეს ბარათი ხელმოწერილი იტალიურის ვიკარია; პარტო შეტყუება „ნაბოლის“ უბის, მაგრამ ქალაქის ფოსტით არის გაცხადებული; ბარათით აფრთხილებ შას მოკლის შესახებ. შინა ყურადღება არ მიეცია ბარათის და გადაცხად იგი პოლიციის უფროსს.

ონდონი. მეგემ დატყუებთ ადმტკაც აღმდელი სამინისტრო. მინისტრებმა დათიყეს.

ლონდონი. პლატა ბრადონი გამოცხადდა, რომ რუსეთის მფარვენი და აღიღობა შექნა სოფლიად დამოკიდებული იყო კარტეც ნაპირის და ვანდენეს არ შეხება სურსათი შორისა ინტეგრის. ინგლისის მფარვეობს არავითარი საბუთი არ ქიანდა საქმეში ჩარეულიყო.

ლონდონი. პლატა ბრადონი

გაგუშვილის სწავლება

5 0 3 0	
სწავლა მრავალს	1 ბ. 81/2 გ.
სწავლა	15 გ.
გვარის	81/2 გ.
ლორის	1 — 8 გ.
ქალის	8 გ.
ლორის ზარე	
და სავარაუდო	1 — 10 გ.
(ბოლოს და გვურის სწავლა)	სწავლა ბეჭდის აღწერის, კაპისა და სწავლა ღრუსა დასაქრება.
შერი ფურისა	I ხა, 1 ც, 5 გ.
	II ხა, 3 გ.
ივანე იორანისა	I ხა, 5 გ.
	II ხა, 4 გ.
	III ხა, 4 გ.
დღესა ყველა	I ხა, 6 გ.
	II ხა, 4 გ.

რუხეთის პაზრები:

ფაქალი როსტოკში.
 ხარისხი. ხარისხი.
 № 0—9 ჰ. 25 წ. № 4—7 ჰ. 25 წ.
 № 1—8 ჰ. 50 წ. № 5—7 ჰ. —
 № 2—8 ჰ. 50 წ. № 6—6 ჰ. 75 წ.
 № 3—7 ჰ. 50 წ. № 7—6 ჰ. 25 წ.
 ხამხამი (ბოკოურისხამი) 1 ფ. 54 კ. 41 გ. ჭკარი როსტოკში 66 გ.
 62 კ. იხეჯ სოკაროსხამი 68 გ.
 69 კამბახი.
 შოტის ტყვიასმდე 1 ფ. 87 კ.
 შტორი იხეჯ უფთა 5 ჰ. 67 გ.
 შტორი ხამხამი 4 ჰ. 80 წ.
 შტორი ისპანურის, თეთრი ფ. 10 შ.—11 შ. 85 წ., შტორი 10%
 შტორი—საფორთხის—3 შ. 50 წ.—4 შ. 10 კ. გარკებილი 8 შ. 37 წ. ისპანის კიბის გრემის ტყვი თითო 2 შ. 60 კ. იხეჯ.

მომხდელ რეინის ტყის მატარებლებსა.

[ტარებელი მამოსელი განწარმებული პეტრეოპოლის საათის თანხმად, რომელიც 58 წელით უნდა არის ტყვისის სათესი].

სწავნი მატარებელი № 1 ტყვიასიდან პაოუში გავის დღისა 11 ლ. 19 წ.; პაოუში წავის სუდამს 9 ლ. 41 წ.

სწავნი მატარებელი № 2 პაოუშიდან ტყვიასიში გამოდის 11 ლ. 18 წით. დამ., ტყვიასიში მიდის დღისა 9 ლ. 30 წ.

საფოსტო მატარებელი № 33 ჭკადან ტყვიასიში გამოდის დამს 11 ლ. 29 წ., ტყვიასიში მიდის სუდამს 5 ლ. 34 წ.; ტყვიასიდან პაოუში გავის სუდამს 6 ლ. 34 წით., პაოუში მიდის დღისა 7 ლ. 14 წ.

მატარებელი № 4 პაოუშიდან ტყვიასიში გამოდის 7 სთო. 59 წ. სუდ., ტყვიასიში მიდის 8 ლ. 42 წ. დღით.; თბილისიდან პაოუში გავის დღისა 10 ლ. 06 წ., პაოუში მიდის დამს 5 ლ. 16 წ.

საფოსტო მატარებელი № 74/75 ტყვიასიდან უსთში გავის სუდამს 9 ლ., უსთში წავის 12 ლ. 56 წ. დღით.

საფოსტო მატარებელი № 76/77 უსთიდან ტყვიასიში გამოდის ნაშუად, 3 ლ. 29 წ., ტყვიასიში მიდის დღისა 7 ლ. 15 წ.

სახალხო მატარებელი № 5 პაოუშიდან ტყვიასიში გამოდის ნაშუად, 4 ლ. 01 წ., ტყვიასიში მიდის 8 ლ. 53 წ. დღით.; ტყვიასიდან პაოუში გავის დღისა 9 ლ. 32 წ., პაოუში მიდის დამს 9 ლ. 01 წ.

სახალხო მატარებელი № 6 პაოუშიდან ტყვიასიში გამოდის დღით,

7 ლ. 50 წ.; ტყვიასიში მიდის სუდამს 7 ლ. 15 წ.; ტყვიასიდან პაოუში გავის სუდამს 7 ლ. 45 წ., პაოუში წავის უფად. 12 ლ. 10 წ.

მატარებელი № 7 ტყვიასიდან პორჯოში გავის დღისა 1 ლ. 45 წ., პორჯოში მიდის 6 ლ. 50 წ. სუდ.

მატარებელი № 8 პორჯოშიდან ტყვიასიში გამოდის 12 ლ. 30 წ. დამ., ტყვიასიში მიდის დღისა 6 ლ. 20 წ.

სამტრედიიდან ფოთში სხმა სუდამს მატარებელი გავის დღით: პორჯოში—დამს 4 ლ. 10 წ., შოტარ—დღისა 11 ლ. 20 წ., შესან—სუდამს 7 სთო. 26 წ., ფოთში მიდის—პორჯოში 6 სთო. 19 წ. დღით, შოტარ—1 ლ. 29 წ. დღით. და შესან—სუდ. 9 ლ. 42 წ.

ფოთიდან სამტრედიოში გავის ორი მატარებელი: პორჯოში—დამს 12 ლ. 52 წ., შოტარ—8 ლ. 49 წ. სუდ.; სამტრედიოში მიდის პორჯოში 3 ლ. 20 წ. დამს, შოტარ—11 ლ. 04 წ. სუდ.

სახალხო მატარებელი № 33 ორიდან ჭკობას გავის დღისა 9 ლ.; ჭკობასში მიდის 9 ლ. 25 წ.

საჯარო მატარებელი № 15 ტყვიასიდან მეხეთის გავის დღისა 7 ლ. 19 წ., მეხეთში მიდის 8 ლ. 38 წ.

საჯარო მატარებელი № 16 მეხეთიდან ტყვიასიში გამოდის სუდ. 9 ლ., ტყვიასიში მიდის სუდ. 9 ლ. 38 წ.

საჯარო მატარებელი № 18 გორიდან ტყვიასიში გამოდის სუდ. 6 ლ. 46 წ., ტყვიასიში მიდის 8 ლ. 59 წ. სუდ.

სახალხო და სპეჩინდის მატარებელი № 57 შორაბნადან პაოუშიში გავის დამს 2 ლ. 20 წ., პაოუშიში მიდის 5 ლ. 12 წ. დამ.

სახალხო და სპეჩინდის მატარებელი № 58 პაოუშიდან შორაბნაში გავის დღისა 9 ლ. 48 წ.; შორაბნაში მიდის 12 ლ. 40 წ. დამ.

სახალხო და სპეჩინდის მატარებელი № 59 შორაბნადან გავის დღით 6 ლ. 4 ს.; პაოუშიში მიდის სუდ. 6 ლ. 52 წ.

სახალხო და სპეჩინდის მატარებელი № 60 პაოუშიდან შორაბნაში გავის 10 ლ. 10. წ. სუდ.; შორაბნაში მიდის 10 ლ. 1 ს.

წიგნების გამომცემელი ქართველთა მწიგნობართა

გ ა მ გ ე მ ო ზ ი ს ა გ ა ნ .

წერილობით, თუ სიტყვით მრავალჯერ გამოცემულს სამთავროების სურვილის თანხმად ამხანაგობის გამოქვეყნება მოსხერხებულად სურს, რაწლებსაც კი შეიძლება ფასი დაკლოს მის მიერ გამოცემულ წიგნებს.

წიგნები ბაიუღბა უმღობა ზსაღ:

თსულებანი აღ. უსაგუისა ატორის სურათით და ფეხ.	რ. 1
სიძელთა თხზი ტომი, თითო ტომი ცალკე.	1
თხზ. ო. დვითაშვილის სურათით, პორჯოში და ფეხ.	50
მახუბანი და აღწერა ერეკლე ბატონიშვილისა დედა-პაპისა მამანისი	10
მკლე, შოთხრობა ნ. მუხანათის (მუხანათისი)	20
თსულებანი ო. უსაგუისა, ატორის სურათით და ფეხისიძელთა:	
I ტომი	70
იგივე II ტომი	60
იგივე III ტომი	60
იგივე IV ტომი (ორ წიგნად)	80
სიძელთა ერეკლე და მანანდისი	10
თსულებანი აგუისა I ტომი	60
იგივე II ტომი	60
თსულებანი ნ. კონთაისის I ტომი	60
სამხმ. სიარული საზამთარისათვის	40
საქართველო და მისი წყაროები დრო პოეტისი	20
ბაგრატიონი უოლტერ სკოტისა	50
ხუბარდის-სინის შუქისა ტყვიასიში	15
სამწარფლო ქართული და უკრაინისა სუბულებანი	120
დვინის დავითის პროფესორისა კ. შტრომბოლისა	150
რეკ მისევი	150
სამხმ. პლაკატისა	30
ცხელთან და მახუბთან	80
დსტორიანი	10
ვინ? გაიწერეს წიგნებმ, ფოსტის ხარჯი დღედება წონის მიხედვით გაცხადის დროს (НАЛОЖЕННЫМ ПЛАТЕЖОМ) წიგნების ფასი 25% წინადაც უნდა იქნას გაცხადებული.	
წიგნები ამხანაგობის კოსმოსი იტალიაში, ქ. ტორლოსში, ლორის-მელოტიუსი ჭკუხებ.	
ქალაქ კარეუ მსოფლიოში ფილი და უნდა გამოცხადონ შეხუკის აგროსი: Типграф, Грузинское Издательское Товарищество.	

ქართველთა ამხანაგობის წერა-კითხვის გამავრცელებელი სამთავროების და კ. თეატრალური წიგნის მდომარეში იხილება

გ ლ ე მ ი - კ ა ვ ი ს ი ს ტ ო რ ი ა

ქრესან-შტრომანისა:	
სრული ისტორია საქართველოს დიდი კავშირებისა	
ნაწილი I საერთო კრება	60
იგივე კარგ ქაღალდზე	75
ნაწილი II სამშობლოს განსაცდელი	60
იგივე კარგ ქაღალდზე	75
ნაწილი III წყაროები პორჯოში რუსულენოვანისა	18 20
ნაწილი IV მამულაშვილი პორაბრეტა	
იგივე კარგ ქაღალდზე	13 50
ბრძულებანი, დრამა 5 მოქმე, პოლ-ტრეტიხი	30
ივედითი, ტრავალი 5 მოქმე, კრიკოპიანისა	30
პირველი ნაწილი ცალკე აღად იყიდება	

გამომც. კ. გუხია.